

Spis treści

Przedmowa	9
Wprowadzenie	11
1. Prawne podstawy funkcjonowania OSP	17
1.1. Podstawowe akty prawne	17
1.2. Ustawa Prawo o stowarzyszeniach	19
1.3. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej	21
1.4. Ustawa o samorządzie gminnym	32
1.5. Ustawa o zarządzaniu kryzysowym	33
1.6. Statut OSP	35
1.7. Komplet ksiąg i dokumentów z zapisami zdarzeń i sytuacji w OSP	36
2. Elementy nowoczesnego zarządzania OSP	40
2.1. Istota i prawa zarządzania	40
2.2. Funkcje zarządzania organizacją ratowniczą	46
2.3. Decyzje	49
2.4. Zarządzanie strategiczne	52
2.4.1. Istota strategii	52
2.4.2. Cechy szczególne strategii	54
2.4.3. Modelowanie strategii	56
2.5. Tworzenie strategii – analiza strategiczna SWOT	73
3. Identyfikacja problemów, bezpieczeństwo i ryzyko w zarządzaniu OSP	79
3.1. Wykorzystanie analizy SWOT do identyfikacji problemów w zarządzaniu	79
3.2. Istota bezpieczeństwa i ryzyka	83
3.3. Rodzaje ryzyka	86
3.4. Model pomiaru bezpieczeństwa i ryzyka	87

4. Współczesna koncepcja OSP	94
4.1. Istota i cechy szczególne	94
4.2. Organizacja zarządzania i dowodzenia	98
4.3. Organizacja i struktury dowódcze w działalności operacyjno-technicznej	103
4.4. Działalność finansowo-majątkowa	110
4.5. Zadania w działalności kadrowo-szkoleniowej	112
4.6. Pozostała działalność	113
5. Otoczenie OSP i wzajemne relacje	115
5.1. Ogólna charakterystyka otoczenia	115
5.2. Systemowe elementy otoczenia	119
5.2.1. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej	119
5.2.2. Państwowa Straż Pożarna i Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy	122
5.3. Pozostałe elementy makrootoczenia	127
5.4. Mikrootoczenie	128
5.4.1. Mikrootoczenie instytucjonalne	129
5.4.2. Środowisko społeczne	132
5.4.3. Środowisko naturalne i przyrodnicze	134
5.4.4. Infrastruktura drogowa i budowlana	139
5.5. Miejsce, problemy i ranga OSP w otoczeniu zdarzeń ratowniczych	145
5.5.1. Macierz BCG	148
5.5.2. Metody scenariuszowe	152
5.5.3. Mapa grup strategicznych	155
6. Zarządzanie kryzysowe – rola i miejsce OSP	157
6.1. Wprowadzenie problemowe i terminologiczne	157
6.2. Sytuacje kryzysowe	165
6.3. Zarządzanie i reagowanie kryzysowe	167
6.4. Podstawy zarządzania kryzysowego w gminie – udział OSP	171
6.5. Instytucje zarządzania kryzysowego	174
7. Zarządzanie zasobami OSP	179
7.1. Strażacy ochotnicy	179
7.1.1. Sylwetka strażaka ochotnika	179
7.1.2. Kierowanie strażakami ochotnikami	187
7.2. Potencjał operacyjno-techniczny	198
7.2.1. Techniczny potencjał trwały	198
7.2.2. Techniczny potencjał nietrwały – przedmioty nietrwałe	208

7.3. Finanse	210
7.3.1. Finansowanie i inwestowanie	210
7.3.2. Przychody i rozchody	212
7.3.3. Sprawozdania finansowe	216
7.3.4. Operacyjna ocena finansowa	233
8. Środki Unii Europejskiej w finansowaniu projektów OSP	245
8.1. Projekty – wprowadzenie ogólne	245
8.2. Fundusze strukturalne	249
8.2.1. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)	249
8.2.2. Regionalne programy operacyjne (RPO)	249
8.3. Zasady dotowania projektów przez UE	250
8.4. Kwalifikowalność wydatków w ramach funduszy strukturalnych	253
8.4.1. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	253
8.4.2. Europejski Fundusz Społeczny	258
8.5. Procedura dotacyjna	259
8.6. Realizacja finansowa projektu – kontrola i kontroling finansowy	262
8.6.1. Koncepcja kontroli	262
8.6.2. Metody kontroli wydatków na projekt	264
9. Jakość zarządzania i dowodzenia OSP	268
9.1. Istota jakości zarządzania i dowodzenia	268
9.2. Teoretyczny logitowy model jakości zarządzania	270
9.3. Praktyczny logitowy model jakości zarządzania i dowodzenia OSP	272
Podsumowanie	278
Bibliografia	284
Spis tabel	292
Spis rysunków	293